

[Justitsministeren.]

retsdommer udnævnt medlem og 3 af kommunalbestyrelsen valgte medlemmer. Efter forslaget skal udvalgene bestå af 3 af kommunalbestyrelsen valgte medlemmer. Tanken om at henlægge valget til grundlisten til de kommunale myndigheder er ikke ny. Efter det i januar 1914 fremsatte retsplejelovsforslag skulle grundlisterne udarbejdes af kommunalbestyrelsen, idet man nævnte „folkevalg af nævninger“ som et hovedpunkt i reformen ved siden af retsplejens adskillelse fra forvaltningen og anklageprincippet indførelse. I retsplejeloven af 11. april 1916 valgte man imidlertid den nugældende ordning. I dag er der næppe nogen, der vil mene, at det er betænkeligt at overlade udtagelsen til grundlisten til personer, der alene er valgt af kommunalbestyrelsen.

Også for så vidt angår udtagelsen til den enkelte sag, betyder forslaget en rationalisering. Til domsforhandling i en nævnings sag skal der i dag indkaldes mindst 16 nævninger, selv om der kun skal deltage 12 nævninger i behandlingen af sagen, idet tiltalte og anklagemyndigheden hver kan udskyde 2 nævninger. Forslaget bibeholder udskydningsretten, men bestemmer, at udskydningsretten skal udøves forinden domsforhandlingen, således at man ikke behøver at indkalde flere nævninger end dem, der skal deltage i sagens behandling.

Ud over ændringerne i reglerne om nævnings og domsmænds udtagelse indeholder forslaget en række mindre ændringer i retsplejeloven.

Således er bestemmelsen i retsafgiftslovens § 28 om stævningmændenes vederlag for foretagelse af forkyndelse flyttet til retsplejelovens § 153, og samtidig er bestemmelsen ændret, således at det overlades til justitsministeriet at fastsætte størrelsen af vederlaget. Jeg skal her indskyde, at vederlaget ikke har været ændret siden 1949, og at en forhøjelse derfor vil være nødvendig.

Endvidere sker der en ændring i det sagsområde, inden for hvilket nævninger skal medvirke, idet sager om overtrædelse af straffelovens §§ 172 og 173 undtages fra nævningebehandling. Straffelovens § 172 bestemmer, at straffen for dokumentfalsk kan stige til fængsel i 8 år — den nederste grænse for nævnings medvirken — dersom

dokumentet angiver sig at indeholde en offentlig myndigheds afgørelse, eller at det er en offentlig forskrivning, en check, veksler eller andet til almindeligt omløb bestemt dokument eller en testamentarisk bestemmelse. Ifølge § 173 gælder det samme, dersom et med ægte underskrift forsynet dokument benyttes til at skuffe i retsforhold, når underskriften ved hjælp af en vildførelse er opnået på et andet dokument eller på et dokument af et andet indhold end af underskriveren billigt.

Det er yderst sjældent, der foreligger en isoleret overtrædelse af disse bestemmelser. Som oftest vil der samtidig foreligge bedrageri, underslæb eller andre berigelsesforbrydelser, og dokumentfalskforbrydelsen er oftest den mindst alvorlige af de begærede overtrædelser. Det er i sådanne tilfælde mindre heldigt, at dokumentfalskforbrydelsen bevirker, at hele sagen skal behandles af nævninger, således at disse skal tage stilling til de meget indviklede regnskabs tekniske spørgsmål, som bedrageri- og underslæbssager ofte indeholder. Jeg skal her minde om, at da man i 1932 udvidede området for nævningebehandlingen til sager, hvor der var hjemmel til straf af fængsel i 8 år eller derover, undtog man sager om underslæb, bedrageri, mandatsvig og skyldnersvig. Baggrunden herfor var netop, at disse sager ofte kan være særdeles indviklede, således at det kan volde vanskeligheder at få dem forelagt på en for nævningerne tilstrækkelig overskuelig og forståelig måde. Nævningerne har ingen juridisk eller anden sagkyndig vejledning under deres votering.

Med hensyn til de øvrige ændringer, som lovforslaget indeholder, skal jeg tillade mig at henvise til forslaget og de bemærkninger, der ledsager det.

Med disse ord skal jeg anbefale lovforslaget til det høje tings velvillige behandling.

Finansministeren (Hans R. Knudsen): Jeg skal tillade mig for det høje ting at fremsætte forslag til lov om beskatningen af medlemmer af investeringsforeninger.

Forslaget har til formål at gennemføre en praktisk og rimelig beskatning af medlemmer af visse former for investeringsforeninger. Disse foreninger anbringer medlemmernes midler i værdipapirer, navnlig ak-

[Finansministeren.]

tier, der normalt ejes af foreningen. Der indkøbes aktieposter i en lang række forskellige selskaber, og herved tilvejebringes en spredning af risikoen, som mindre formueejere ellers ikke kunne opnå.

Disse investeringsforeninger kan organiseres på forskellig måde. Nogle foreninger udsteder andelsbeviser eller lignende værdipapirer, der er beregnet på at kunne omsættes. I så fald beskattes udlodninger fra foreningen på ganske samme måde som aktieudbytter, og fortjeneste eller tab ved afståelse af de til medlemmerne udstedte andelsbeviser skal skattemæssigt behandles efter samme regler som fortjeneste eller tab ved afståelse af aktier.

En anden type foreninger udsteder ikke andelsbeviser til medlemmerne, men opretter en konto for hvert medlem. På denne konto bogføres medlemmets indskud samt hans andel i foreningens rente- og udbytteindtægter; endvidere reguleres kontoen op og ned i takt med kursbevægelserne på foreningens værdipapirer. Det er medlemmer af sådanne foreninger, lovforslaget tager sigte på. Principielt finder de almindelige regler om skattepligt af udlodninger også anvendelse på udlodninger fra disse foreninger, men det er efter de gældende regler noget tvivlsomt, hvornår et givet beløb skal anses for udloddet. Udlodningen må i hvert fald være foretaget, når beløbet hæves. Selve udbetalingstidspunktet kan imidlertid ikke være afgørende. Hvis beløbet kan hæves på anfordring, må det være uden betydning for skattepligten, om det rent faktisk hæves. Kan beløbet først hæves efter opsigelse, er det derimod tvivlsomt, om skattepligten skal indtræde, når opsigelse ikke er sket. I mange tilfælde ville en så vidtgående beskatning imidlertid i realiteten stille medlemmerne af de omhandlede investeringsforeninger ugunstigere end almindelige aktionærer og medlemmer af investeringsforeninger, der udsteder andelsbeviser.

På denne baggrund har man fundet det rigtigt at foreslå, at medlemmer af investeringsforeninger, der ikke udsteder andelsbeviser, beskattes efter en særlig ordning. Denne ordning bygger på de principper, der anvendes ved beskatningen af aktionærer

og medlemmer af investeringsforeninger, der udsteder andelsbeviser.

Efter den foreslåede ordning skal medlemmernes andel i foreningens årlige rente- og udbytteindtægter betragtes som udbytte for medlemmerne; beløbet skal medregnes ved indkomstopgørelsen, hvad enten det hæves eller ej. Kursgevinst og kurstab på foreningens værdipapirer fordeles ligesom rente- og udbytteindtægter på de enkelte medlemmers konti. Sådanne kursreguleringer skal imidlertid efter forslaget først tages i betragtning ved indkomstopgørelsen for det indkomstår, hvori medlemmet hæver af sit indskud på kontoen. Hvis et indskud hæves mindre end 2 år efter, at det er foretaget, skal fortjeneste eller tab medregnes ved opgørelsen af den skattepligtige almindelige indkomst. Er der forløbet 2 år eller mere, medregnes fortjeneste eller tab ved opgørelsen af den skattepligtige særlige indkomst. Ved opgørelsen af fortjeneste eller tab skal der ikke tages hensyn til kursreguleringer, der vedrører perioden forud for 1. januar 1962.

Den nærmere opgørelse af fortjeneste eller tab kan rejse visse praktiske problemer, og det foreslås derfor, at finansministeren får adgang til at fastsætte regler herom efter indhentet erklæring fra ligningsrådet.

Med disse bemærkninger skal jeg anbefale lovforslaget til folketingets velvillige behandling.

Ministeren for Grønland (Mikael Gam):

Jeg skal herved tillade mig for det høje folketing at fremsætte forslag til lov for Grønland om børns retsstilling og forslag til lov om ændringer i lov om rettens pleje i Grønland.

Retstilstanden i Grønland er endnu på visse områder karakteriseret ved en opdeling af befolkningen i 2 grupper, for hvem der gælder forskellige retssystemer.

På sådanne områder er danske undergivet de almindelige danske love, grønlændere derimod særlige grønlandske retsregler eller foreskrevet sædvaneret.

De uheldige følger af sådanne 2 retssystemer er mest følelige inden for person-, familie- og arveretten, og efter gennemførelsen af loven om ægteskabs indgåelse og opløsning og den grønlandske arvelov har man